

Den lokale undervisningsplan (LUP)

Social- og sundhedsassistentuddannelsen (SSA)

Afsnit 2 og 3

SOSU Esbjerg

Gældende for elever med start fra 1. marts 2021

1. udgave

Indhold

1.0 Generelt om skolen	1
2.0 Hovedforløb	1
2.1 Praktiske oplysninger	1
2.2 Pædagogiske, didaktiske og metodisk grundlag	1
Organisering af undervisning	1
Elevsammensætning	2
Lærerrollen	2
2.3 Kriterier for vurdering af elevens kompetencer og forudsætninger	2
2.4 Undervisningen i hovedforløbet	3
Skoleundervisningen	3
Temaer i uddannelse	4
Skole- og praktikplan	4
Optag EUD og EUV3 samt EUV2	5
Optag SSH EUD/EUV3 og EUV2	5
2.5 Fremgangsmåde ved vurdering af elevernes egnethed ved optagelse til skolepraktik	5
2.6 Indholdet i skolepraktik samt praktikbedømmelse af elever i praktik	5
2.7 Bedømmelsesplan	6
Oversigt over bedømmelsesform	8
2.8 Prøve-/eksamensregler	9
Afsluttende prøve	9
Farmakologi og medicin håndtering, naturfag, dansk og engelsk	9
Afsluttende prøve	9
2.9 Samarbejde med det faglige udvalg, praktikvirksomheden og elev	10
De fem pejlemærker	11
Praktikuddannelsen	11
2.10 Lærerkvalifikationer, ressourcer og udstyr	12
2.11 Overgangsordninger ved skift mellem 2 uddannelsesordninger	12
3.0 Læringsaktiviteter	12
3.1 Varighed	12
3.2 Arbejdstid	12
3.3 Læringsmiljø	13
3.4 Læringselementer	13
Skoleperiode 1a – uddannelsesspecifikke fag – avanceret og ekspert, for EUD-/EUV3- og EUV2-elever 2 uger	14
Skoleperiode 1b – grundfag, for EUD- og EUV-elever sidste 9 uger af 1b	16
Skoleperiode 1b – uddannelsesspecifikke fag – avanceret og ekspert, for EUD- og EUV-elever de første 3 uger	20
Skoleperiode 1b – uddannelsesspecifikke fag – avanceret og ekspert, for EUD- og EUV-elever sidste 9 uger	23
Skoleperiode 2 – grundfag, for EUD- og EUV-elever	28
Skoleperiode 2 – avanceret og ekspert, for EUD- og EUV-elever	31
Skoleperiode 3 – grundfag for EUD- og EUV-elever	34
Skoleperiode 3 – avanceret og ekspert, for EUD- og EUV-elever (under revision)	35

1.0 Generelt om skolen

Der henvises til [det generelle afsnit](#).

2.0 Hovedforløb

BEK nr 2304 af 18/12/2020

2.1 Praktiske oplysninger

Til SSA er tilknyttet et tværfagligt lærerteam, uddannelsesvejledere og sekretær.

Eleverne søger elevplads hos kommunen eller regionen. Når der er indgået en uddannelsesaftale, sendes denne til skolen, som sikre at optagelseskravene er opfyldt.

Eleverne optages til uddannelsen iht. gældende uddannelsesplaner¹.

Opstartstidspunktet er forskellige og bestemmes ud fra elevtype.

Uddannelsens varighed:

- EUD- og EUV3-elever er 2 år, 9 mdr. og 3 uger
- EUV2-elever er uddannelsen afkortet med 5 uger af skoleundervisningen
- EUD-elever med SSH afkortes med 5 skoleuger og 22 praktikuger
- EUV2-elever med SSH afkortes yderligere med 5 skoleuger

For nærmere information om elevtyper henvises til [det generelle afsnit](#).

Undervisningen finder sted på SOSU Esbjerg, Gjesinglund Allé 8, 6715 Esbjerg N.

Praktikperioderne finder sted i hhv. det primærkommunale, psykiatriske, og somatiske område. De enkelte praktiksteder tilrettelægger praktikken, hvilket vil fremgå af praktik-materialet.

2.2 Pædagogiske, didaktiske og metodisk grundlag

Skolens fælles pædagogisk didaktiske grundlag er udgangspunktet for uddannelsesplanlægning, undervisningsplanlægning, gennemførelse af undervisning og evaluering. Undervisningen er organiseret, så eleverne gennem uddannelsen udvikler erhvervsfaglige kompetencer, der fremmer elevernes forståelse af tværfaglige sammenhænge og helheder.

Skoleundervisningen er tilrettelagt praksisnær, så den understøtter både praktisk og teoretisk læring, der giver mening for eleven og retning for uddannelsen, hvor elevernes erfaring inddrages i videst muligt omfang.

Organisering af undervisning

I læringsfællesskaber er der fokus på at planlægge helhedsorienteret undervisning, hvor fagene understøtter hinanden og der tages udgangspunkt i praktiske situationer og problemstillinger fra elevernes

---

¹ De enkelte uddannelsesplaner findes på skolens hjemmeside LUP, SSA – afsnit 2 og 3, gældende for elever med start fra 1. marts 2021
Rev. 12. marts 2021

arbejdsområder. Den praksisrelaterede undervisning skal styrke elevernes evne til at koble teori og praksis.

Metoder som anvendes i uddannelsen, er bl.a.: Simulation, innovation, SOSU skills, forumspil, refleksion - hvor elevernes viden, færdigheder og kompetencer sættes i spil.

Desuden arbejdes med digitale undervisningsmetoder og materialer, der kan understøtte differentiering, fx e-bøger, apps, videooptagelse og digitale testværktøjer.

Der gøres ligeledes brug af korte teoretiske oplæg, hvor eleverne får den samme gennemgang. Heri ligger også dialog, hvor det forventes, at eleven aktivt indgår i videns- og erfaringsdeling og dermed bidrager til fælles læring. Der arbejdes yderligere efter metoden "Flipped Classroom", enten inden undervisningen eller i undervisningstiden, hvor eleverne ser teoretiske videooplæg, så undervisningstiden efterfølgende kan differentieres og anvendes som ægte læretid for den enkelte elev.

I projekt og i gruppearbejde arbejder eleverne individuelt eller sammen med andre.

Eleverne fordyber sig i et emneområde, som enten er valgfrit eller bestemt af læreren. Hensigten er at øve sig i videnssøgning, bearbejdning, refleksion og samarbejde.

Elevsammensætning

På de enkelte hold er både EUD- og EUV-elever.

Der er fokus på undervisningsdifferentiering både i undervisningsplanlægningen og gennemførelsen af undervisningen. Eleverne kan i de uddannelsesspecifikke fag: Sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering, det sammenhængende borger- og patientforløb og somatisk sygdom og sygepleje" vælge ekspert og avanceret niveau.

Der foregår løbende talentudvikling af den enkelte elev.

Lærerrollen

Lærerne planlægger undervisning i læringsfællesskaber med henblik på at skabe helhedsundervisning. Det er læreren, som har ansvaret for at lede undervisningen, der skal føre til, at eleverne kan tilegne sig uddannelsens kompetencer.

Læreren fungerer typisk i følgende roller:

- Som udvikler og planlægger af undervisning med relevante interne kolleger og eksterne samarbejdspartner
- Som lærer, der formidler viden inden for et veldefineret emne og SSA'ens fagkundskaber
- Som vejleder, når eleverne arbejder individuelt eller i grupper
- Som facilitator, når eleverne fx indgår i simulations- og case-baserede læringsituationer
- Som kontaktlærer, der vejleder ift. elevens personlige uddannelsesplan

2.3 Kriterier for vurdering af elevens kompetencer og forudsætninger

Der henvises til [det generelle afsnit](#) pkt. 1.4.

2.4 Undervisningen i hovedforløbet

Skoleundervisningen

Består af bundne uddannelsesspecifikke fag, valgfri uddannelsesspecifikke fag, grundfag og valgfag.

I skoleundervisningen indgår nedenstående fag:

Skoleperiode 1a

De første 2 uger indeholder:

- Uddannelsesspecifikke fag:
  - Kvalitet og udvikling
  - Det sammenhængende borger- og patientforløb
  - Sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering
  - Somatisk sygdom og sygepleje

I **skoleperiode 1b**² arbejder eleverne bl.a. med gruppeprocesser, læringsstile, studieteknik, refleksion og motion. Disse emner er efterfølgende en integreret del af uddannelsen.

I skoleundervisningen indgår ligeledes nedenstående fag:

- Obligatoriske Uddannelsesspecifikke fag:
  - Mødet med borgeren og patienten
  - Det sammenhængende borger- og patientforløb
  - Kvalitet og udvikling
  - Somatisk sygdom og sygepleje
  - Psykiatrisk sygdom og sygepleje
  - Sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering
  - Farmakologi og medicin håndtering
- Grundfag
  - Dansk – niveau C
  - Naturfag – niveau C
  - Engelsk (valgfrit) – Niveau D og C

Engelsk har videreuddannelsesperspektiv og er valgfrit. Faget kan derfor udskiftes med et andet fra uddannelsesfagrækken. Skolen vejleder eleven om tilvalg/fravalg af engelsk ift. videreuddannelsesperspektivet.

- Valgfag:
  - Skoleperiode 1b, 2 og 3
SKILLS/ Storyline/klinisk sygeplejekompetencer eller engelsk
Skoleperiode 1b og 2
Faglig kommunikation hvis godskrivning for dansk

---

² SSH EUD og SSH EUV2 elever starter i skoleperiode 1b med indhold svarende til de sidste 2 uger på 1a, LUP, SSA – afsnit 2 og 3, gældende for elever med start fra 1. marts 2021
Rev. 12. marts 2021

Skoleperiode 3

Valgfag der er under udvikling for EUD/EUV3 elever 3 uger i slutningen af skoleperioden

- Valgfri uddannelsesspecifikke fag udbydes
  - Skoleperiode 2 og 3
Smertelindring ved fysisk og/eller psykisk lidelse (2 uger)
  - Skoleperiode 3
Sosu-assistentens opgave i forhold til livets afslutning (1 uge for EUD/EUV3 elever i de sidste 5 uger af perioden)
- Påbygning – To valgfri uddannelsesspecifikke fag, udbydes i forlængelse af
  - Skoleperiode 1b
Sosu-assistentens rolle v/indlæggelse af borger m/demens (1 uge)
  - Skoleperiode 3
Sygeplejefaglig fordybelse og faglig udvikling (2 uger)
- Generhvervelse af førstehjælp

Temaer i uddannelse

- Skoleperiode 1a og 1b
Sygepleje, sundhedsfremme og rehabilitering i det nære sundhedsvæsen
- Skoleperiode 2
Psykiatrisk sygepleje og rehabilitering i det sammenhængende sundhedsvæsen
- Skoleperiode 3
Somatisk sygepleje og rehabilitering i det sammenhængende sundhedsvæsen

Skole- og praktikplan

SSA er en vekseluddannelse.

- EUD- og EUV3-elever har i uddannelsesforløbet fire skoleperioder og fire praktikperioder
- EUV2-elever har i uddannelsesforløbet fire skoleperioder og fire praktikperioder.
- Elever som er uddannet SSH, har fire skoleperioder og fire praktikperioder

Optag EUD og EUV3 samt EUV2

Sygepleje, sundhedsfremme og rehabilitering i det nære sundhedsvæsen					Psykiatrisk sygepleje og rehabilitering i det sammenhængende sundhedsvæsen		Somatisk sygepleje og rehabilitering i det sammenhængende sundhedsvæsen			
SKOLE PERIODE 1a	Kommunal praktik 1a	SKOLE PERIODE 1b	Påbygning	Kommunal praktik 1b	SKOLE PERIODE 2	Psykiatrisk praktik	SKOLE PERIODE 3	Påbygning	Somatisk praktik	SKOLE PERIODE 4
2 uger	22 uger	12 uger	1 uge	18 uger	14 uger	18 uger	13 uger for EUV2 18 uger for EUD/EUV3	2 uger	12+26 uger	2 uger
				2 dages praksis fællesskab på skolen	Prøve i Farmakologi Dansk	2 dages praksis fællesskab på skolen	Prøve i Naturfag Engelsk			Afsluttende prøve

Optag SSH EUD/EUV3 og EUV2³

Sygepleje, sundhedsfremme og rehabilitering i det nære sundhedsvæsen			Psykiatrisk sygepleje og rehabilitering i det sammenhængende sundhedsvæsen		Somatisk sygepleje og rehabilitering i det sammenhængende sundhedsvæsen			
SKOLE PERIODE 1b	Påbygning	Kommunal praktik 1b	SKOLE PERIODE 2	Psykiatrisk praktik	SKOLE PERIODE 3	Påbygning	Somatisk praktik	SKOLE PERIODE 4
14/9 uger	1 uge	18 uger	14 uger	18 uger	13 uger	2 uger	12+26 uger	2 uger
		2 dages praksis fællesskab på skolen	Prøve i Farmakologi Dansk	2 dages praksis fællesskab på skolen	Prøve i Naturfag Engelsk			Afsluttende prøve

2.5 Fremgangsmåde ved vurdering af elevernes egnethed ved optagelse til skolepraktik

Ikke relevant for uddannelsen.

2.6 Indholdet i skolepraktik samt praktikbedømmelse af elever i praktik

Ikke relevant for uddannelsen.

³ SSH EUD/EUV3 14 uger, SSH EUV2 9 uger

LUP, SSA – afsnit 2 og 3, gældende for elever med start fra 1. marts 2021

Rev. 12. marts 2021

2.7 Bedømmelsesplan

- Eleverne bedømmes jf. oversigt over bedømmelsesform
- I 2. skoleperiode bedømmes eleven med en standpunktskarakter ud fra 7-trins-skalaen⁴ forud for prøve i dansk, farmakologi og medicin håndtering
- I 3. skoleperiode bedømmes eleven med en standpunktskarakter ud fra 7-trins-skalaen forud for prøve i naturfag og engelsk

I bedømmelsen indgår lærerens vurdering af elevens standpunkt ift. de fastsatte mål for skoleperioden. Her vil eleven få indblik i det aktuelle faglige niveau set ift. de beskrevne mål og øvrige undervisning. For de enkelte læringselementer som indgår i bedømmelsen henvises til afsnit 3 "Læringsaktiviteter".

Tillæg LRH-Taksonomi

LRH-Taksonomien er udviklet af Leif Rye Hauerslev som støttetaksonomi til Kvalifikationsrammen for Livslang Læring. Taksonomien er udviklet med henblik på anvendelse i forbindelse med erhvervsuddannelsesområdet - svarende til Kvalifikationsrammens niveau 1-5.

Viden		Færdigheder		Kompetencer	
Komplekse niveau (Forstå)	Deltageren kan: - Forklare - Sammenligne - Reflektere - Vælge - Kritisere - Bedømme - Generere - Variere - Forholde	Komplekse niveau (Avanceret, elite, ekspert)	Deltageren kan: - Uddrage - Eksperimentere - Frembringe - Udvalge - Evaluere - Formidle - Vurdere	Komplekse niveau (Kan selvstændigt udvikle)	Deltageren kan: - Innovere - Skabe - Planlægge - Se forskelle - Tilvirke - Generalisere - Selvstændiggøre - Udvikle
Alsidige niveau (Vide)	Deltageren kan: - Redegøre for - Diskutere - Demonstrere - Udlede - Løse	Alsidige niveau (Øvet, rutineret)	Deltageren kan: - Beherske - Indhente - Skelne - Afprøve - Begrunde - Udarbejde - Udføre - Anvende	Alsidige niveau (Kan handle selvstændigt i ukendte situationer)	Deltageren kan: - Se sammenhænge - Afgøre - Tage initiativ - Tage ansvar
Grundlæggende niveau (Have kendskab)	Deltageren kan: - Gentage - Referere - Navngive - Reproducere - Søge vejledning - Beskrive	Grundlæggende niveau (Begynder)	Deltageren kan: - Efterligne - Medvirke - Iagttage - Identificere	Grundlæggende niveau (Kan handle selvstændigt i kendte situationer under vejledning)	Deltageren kan: - Foretage - Være bevidst - Acceptere - Registrere - Opsøge - Imitere

187

Eleverne vejledes af faglæreren i valg af det faglige niveau i de obligatoriske uddannelsesspecifikke fag: Det sammenhængende borger- og patientforløb, somatisk sygdom og sygepleje og sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering. Efterfølgende standardpunktsbedømmes eleverne på avanceret eller ekspertniveau.

De uddannelsesspecifikke fagmål bedømmes med udgangspunkt i Leif Rye Hauerslevs taksonomi. Der er udfærdiget læringsmål, som synliggør for eleverne, hvad de skal vide og kunne og på hvilket niveau.

⁴ BEK nr 262 af 20/03/2007

LUP, SSA – afsnit 2 og 3, gældende for elever med start fra 1. marts 2021
Rev. 12. marts 2021

Når et fag afsluttes, får eleven en standpunktsbedømmelse. Bedømmelsen er en absolut bedømmelse, hvor læreren vurderer elevens standpunkt ift. fagets mål.

- De obligatoriske uddannelsesspecifikke fag, grundfag og afsluttende prøve bedømmes med en karakter efter 7-trins-skalaen
- Valgfrit uddannelsesspecifikke fag bedømmes med bestået/ikke bestået

For at der kan udstedes skolebevis, skal eleven have bestået de obligatoriske uddannelsesspecifikke fag, grundfagene naturfag og dansk samt de valgfrie uddannelsesspecifikke fag.

Oversigt over bedømmelsesform

Fag	Bedømmelsesform				
	Skp. 1a	Skp. 1b	Skp. 2	Skp. 3	Skp.4
Mødet med borgeren og patienten		Del	Del	S	
Det sammenhængende borger- og patientforløb		Del	Del	S	
Kvalitet og udvikling		Del	Del	S	
Somatisk sygdom og sygepleje		Del		S	
Psykiatrisk sygdom og sygepleje			S		
Sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering		Del	Del	S	
Farmakologi og medicin-håndtering		Del	S/P		
Naturfag		Del	Del	S/P	
Dansk		Del	S/P		
Engelsk (valgfag)		Del	Del	S/P*	
Valgfri uddannelsesspecifikke fag				BE/IB	
Generhvervelse af førstehjælp				BE/IB	

Del= delkarakter

S= Standpunktskarakter

P= Prøve

2.8 Prøve-/eksamensregler

Jf BEK nr 2304 af 18/12/2020 samt Uddannelsesordning for SSA af den 1. august 2020, skal eleven til prøve i:

2. skoleperiode:

- Farmakologi og medicin håndtering
- Dansk

3. skoleperiode:

- Naturfag
- Engelsk

4. skoleperiode:

- En afsluttende prøve

Formål: At vurdere og dokumentere elevens faglige kompetencer i fagene.

Mål: At eleven gennem prøverne viser sit faglige standpunkt inden for fagene svarende til fagernes mål.

Standpunktskaraktererne fra skoleperiode 2 og 3 er afsluttende karakterer.

For prøvefagene fremgår både standpunktsbedømmelsen og prøvekarakteren på uddannelsesbeviset

Afsluttende prøve

Prøvegrundlag, bedømmelsesgrundlag og bedømmelseskriterier udleveres med prøvevejledningen i forbindelse med prøven.

Farmakologi og medicin håndtering, naturfag, dansk og engelsk

Prøven i farmakologi og medicin håndtering, naturfag, dansk og engelsk er obligatoriske.

- Farmakologi prøven er mundtlig og tager afsæt i en skriftlig opgave, som eleven har afleveret. Den skriftlige opgave indgår i den mundtlige prøves eksaminationsgrundlag, men ikke i bedømmelsen. Prøven skal bestås
- Prøven i grundfaget naturfag tager afsæt i en case, som eleven trækker. Prøven skal bestås
- Prøven i grundfaget dansk tager udgangspunkt i caseopgaver og inddrager elevens portfolio. Prøven skal bestå.
- Engelsk tager udgangspunkt i en egenproduceret synopsis ud fra et selvvalgt emne samt ekstemporaltekst. Prøve uden bestå krav

Afsluttende prøve

Prøven er mundtlig af 30 minutters varighed, og tager afsæt i en projektopgave, som eleven alene eller i et samarbejde mellem højst tre elever har udarbejdet. Projektopgaven indgår ikke i bedømmelsen.

Prøven kan gennemføres som en gruppeprøve med højst tre elever i hver gruppe.

Formål: At vurdere om eleven har opnået tilstrækkelig viden og færdigheder som SSA inden for følgende overordnede kompetenceområder:

Professionel helhedsorienteret sygepleje og rehabilitering i samarbejde med borgere og patienter med grundlæggende behov i et tværprofessionelt og tværsektorielt samarbejde i det nære og det sammenhængende sundhedsvæsen.

Mål: At eleven gennem prøven viser sit faglige standpunkt ift. fagets kompetencemål, jf. BEK nr 2304 af 18/12/2020

Bedømmelse i praktikken

Ved afslutningen af hver praktikperiode skal praktikstedet vurdere, om eleven kan få godkendt sin praktikperiode iht. praktikmålene.

Det er samme mål, der er beskrevet for alle 3 praktikker, men der sker en progression i løbet af uddannelsen, således at målene skal være nået på begynderniveau efter første praktik, rutineret niveau efter anden praktik og på avanceret niveau efter den sidste praktik.

Der kan være enkelte mål, som eleven af forskellige grunde ikke kan nå i den respektive praktik. Er dette tilfældet, kan eleven alligevel få godkendt praktikken. I sådanne tilfælde skal det fremgå af praktikerklæringen og hjælpekema, hvad det er, eleven ikke har nået, og derfor skal arbejde videre med i næste praktikperiode.

Eleven, der ikke har opnået bedømmelsen godkendt i en praktikperiode, tilbydes af den ansættende arbejdsgiver en ny fastlagt praktikperiode og vurderes på ny.

For at understøtte elevens læring i uddannelsen skal hjælpekemaet til praktikerklæringen benyttes. Hjælpekemaet er et arbejdsredskab, som skal udfyldes af praktikstedet og medgives eleven efter hver praktik. Eleven er forpligtet til at inddrage hjælpekemaet i en forventningssamtale på sit nye praktiksted.

Eleven, der ikke har bestået den sidste praktik, kan gå til afsluttende prøve og få udstedt skolebevis. For at der kan udstedes uddannelsesbevis, skal eleven have bestået alle praktikker på avanceret niveau samt modtage et skolebevis.

2.9 Samarbejde med det faglige udvalg, praktikvirksomheden og elev

Vekselvirkning mellem skoleundervisning og praktikuddannelse skal sikre:

- At uddannelsen udgør en meningsfuld helhed for eleven, der stimulerer lyst og interesse for uddannelsen og dermed elevens kommende erhvervsfunktion
- At vekselvirkningen styrker elevens aktive tilegnelse af viden, færdigheder og kompetencer ved hjælp af faglige læringsmål forud for hver skole- og praktikperiode

Elevens elektroniske uddannelsesbog er det samarbejdsredskab som bruges til at skabe sammenhæng mellem elev, skole og praktik.

De fem pejlemærker

Undervisningen i skolen og vejledningen i praktikken skal bidrage til elevens dannelse til erhvervet og tilrettelægges med udgangspunkt i de fem pejlemærker:

1. **At være nysgerrig.** At være interesseret i at lære nyt, at stille undrende spørgsmål og være åben for at gå nye veje i læringsprocesser
2. **At være reflektiv.** At stoppe op, forholde sig til situationen og inddrage teori med henblik på at opnå læring
3. **At indgå i relationer.** At have interesse for andre mennesker, mestre hensigtsmæssig adfærd og kommunikation afhængig af situationen
4. **At være empatisk.** At kunne genkende og anerkende andres følelser for dermed at opnå evnen til at sætte sig i andres sted
5. **At handle etisk.** At handle fornuftigt og rigtigt ud fra beskrevne normer og værdier og ud fra gældende love og retningslinjer

For at understøtte elevens evne til at reflektere, arbejdes der i skoleundervisningen såvel i praktikken med en fælles refleksionsmodel. Formålet er at motivere til læring samt at opnå de erhvervsfaglige kompetencer.

Praktikuddannelsen

Praktikuddannelse giver eleven mulighed for at tilegne sig erhvervsfaglig kompetence i et praksisfællesskab gennem udførelse af – og refleksion over daglige arbejdsopgaver inden for området.

Praktikuddannelsen planlægges i overensstemmelse med uddannelsesordningen og vejledningen i tilknytningen hertil tilrettelægges, så den understøtter elevens tilegnelse af viden, færdigheder og kompetencer.

Elevens praktikuddannelse består af længerevarende perioder, hvor eleven dels får forskellige og varierede erfaringer med patienter og borgere med sociale, psykiske og somatiske problemer og behov. Praktikken er planlagt inden for de regionale og kommunale områder, hvor eleven får kendskab til de samlede regionale, kommunale, private sundheds- og service-tilbud.

For at skabe helhed i uddannelsen er der vekselvirkning mellem skoleundervisning og praktikuddannelse. Der er bl.a. to praksisfællesskabsdage i den kommunale praktikperiode 1b og i den psykiatriske praktikperiode 2, hvor eleven møder på skolen. Dagene anvendes til fælles refleksioner over praksiserfaringer - med hovedvægt på rollen som elev.

I den sidste del af den somatiske kommunale praktik er det muligt at komme i udenlandspraktik. For at dette kan lade sig gøre, kræves det, at praktikstedet vurderer, at eleven kan bestå praktikmålene på en måned mindre end normeret tid. Det er også et krav, at eleven følger nogle forberedende møder uden

for skole-/arbejdstiden og følger de retningslinjer den internationale koordinator forklarer på disse møder. For yderligere information se [skolens hjemmeside](#).

2.10 Lærerkvalifikationer, ressourcer og udstyr

Lærerne har en grundlæggende erhvervsrettet uddannelse eller anden relevant professionsuddannelse inden for relevante uddannelsesområder. Dertil kommer relevant erhvervs-erfaring og erhvervspædagogisk efteruddannelse herunder pædagogisk/erhvervspædagogisk diplomuddannelse. Lærerne deltager løbende på efteruddannelse og konferencer. Desuden planlægges der to årlige virksomhedsbesøg, hvor læreren har udvalgt særlige fokusområder med det formål at skabe praksisnær undervisning.

På skolen er der relevante faglokaler, der knytter sig til uddannelsen, så som øvelsesstuer og simulationslokaler med velfærdsteknologiske hjælpemidler, naturfagslokaler, skolekøkken og aktivitets- og bevægelseslokaler

2.11 Overgangsordninger ved skift mellem 2 uddannelsesordninger

Nuværende undervisningsplan er gældende for alle elever, der påbegynder SSA 29. juli 2019 og derefter.

Elever påbegyndt SSA før 1. marts 2021 afslutter uddannelsen efter dertilhørende bekendtgørelser og uddannelsesordning.

Enkelte elever overgår til hold efter ny ordning med en individuel uddannelsesplan, når der ikke længere er mulighed for at følge hold efter gammel ordning (1. marts 2021).

Elever der har gennemført SSH som EUV1-forløb eller har SSH med påbegyndelse før 1. januar 2002, kan der tilbydes et suppleringsforløb af max 6 ugers varighed. 3 ugers undervisning i dansk niveau D og 3 uger i naturfag niveau E. Forløbet afsluttes med afgivelse af standpunktskarakter.

3.0 Læringsaktiviteter

Beskrivelserne som vedrører læringsaktiviteterne, er direkte rettet til eleven.

3.1 Varighed

Uddannelsen til SSA varer:

- EUD- og EUV3-elever er 2 år, 9 mdr. og 3 uger
- EUV2-elever er uddannelsen afkortet med 5 uger af skoleundervisningen
- EUD-elever med SSH afkortes med 5 skoleuger og 22 praktikuger
- EUV2-elever SSH afkortes yderligere med 5 skoleuger

Uddannelsen veksler mellem skole- og praktikperioder.

3.2 Arbejdstid

Som elev er du fuldtidsansat af kommunen. Det betyder, at skoleundervisningen gennemføres som fuldtidsundervisning, svarende til arbejdstiden for en fuldtidsbeskæftiget.

I praktikken er den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid på 37 timer.
Weekendarbejde, aften- og natarbejde samt arbejde på helligdage skal forventes, jf. overenskomsten.

Ferie fremgår af uddannelsesplanen.

3.3 Læringsmiljø

I undervisningen vil du stifte bekendtskab med forskellige læringsmetoder, som tilgodeser forskellige læringsstile. Det kan fx være:

- Tavleundervisning
- Klassedialog
- Gruppearbejde af kortere eller længere varighed
- Cooperativ learning
- Simulation i samarbejde med praktikken
- Scenariebaseret undervisning
- Innovation
- Flipped Classroom
- Projekt
- Den løsningsorienterede arbejdsmetode
- Eksperimenterende læring/forsøg
- Praktiske øvelser
- Fysisk aktivitet
- Case-baseret læring
- Videoptagelse med feedback

3.4 Læringselementer

I nedenstående oversigt kan du se hvilke uddannelsesspecifikke fagmål og læringselementer, der indgår i de forskellige skoleperioder i uddannelsen. Nogle uddannelsesspecifikke fagmål indgår i relevante temaer for den pågældende skoleperiode, mens andre mål støtter op til enkelte temaer på skoleperioderne.

Nedenstående oversigt viser en inddeling af fag og uddannelsesspecifikke fagmål i skoleperioderne 1a, 1b, 2. og 3. Fagene har hver deres farve og inddelt i mål for avanceret og ekspert. Dette betegnes med 1 for avanceret og 1.1 for ekspert.

Skoleperiode 1a – uddannelsesspecifikke fag – avanceret og ekspert, for EUD-/EUV3- og EUV2-elever 2 uger

Farve-kode		Det sammenhængende borger- og patientforløb	Kvalitet og udvikling	Somatisk sygdomslære og sygepleje	Sundhedsfremme, Forebyggelse og rehabilitering
Mål	Er du på avanceret og ekspert niveau indgår følgende fagmål				Læringselementer
1	Eleven kan anvende viden om Serviceloven, Sundhedsloven og Psykiatriloven til i det tværsektorielle og tværprofessionelle samarbejde at arbejde under hensyn til patientsikkerhed.				Du kan slå op i Serviceloven og Sundhedsloven samt have kendskab til elementer i lovenes indhold og forstå formålet. Du ved, hvad tavshedspligt indebærer Du har kendskab til reglerne om magt og selvbestemmelse
1.1	Eleven kan finde og anvende viden om Serviceloven, Sundhedsloven og Psykiatriloven til i det tværsektorielle og tværprofessionelle samarbejde at arbejde under hensyn til patientsikkerhed.				Du kan slå op i Serviceloven og Sundhedsloven samt have kendskab til elementer i lovenes indhold og forstå formålet Du ved, hvad tavshedspligt indebærer Du har kendskab til reglerne om magt og selvbestemmelse
5	Eleven kan anvende viden om Arbejdsmiljøloven og arbejdspladsens organisering til at tage initiativ til at udvikle den fysiske og psykiske trivsel, herunder varetagelse og koordinering af arbejdsopgaver.				Du har viden om arbejdsmiljøloven Du har forståelse for dit ansvar i forhold til trivsel på arbejdspladsen
5.1	Eleven kan anvende viden om Arbejdsmiljøloven og arbejdspladsens organisering til at begrunde og tage initiativ til at udvikle den fysiske og psykiske trivsel, herunder varetagelse og koordinering af arbejdsopgaver.				Du har viden om arbejdsmiljøloven Du har forståelse for dit ansvar i forhold til trivsel på arbejdspladsen
4	Eleven kan anvende viden om regler for tavshedspligt, varetagelse af personfølsomme data, omsorgspligt, og dokumentation til at reflektere over social- og sundhedsassistentens pligter og rettigheder som autoriseret sundhedsperson.				Du har viden om tavshedspligt og omsorgspligt Du har viden om behandling og dokumentation af personfølsomme data Du kan reflektere over din rolle som autoriseret sundhedsperson
1.	Eleven kan anvende viden om sygeplejefaglig teori og metode til at vurdere borgerens/patientens ressourcer, behov og sundhedstilstand samt til at handle på kompleksiteten af de grundlæggende behov, herunder inddrage relevante samarbejdspartnere.				Grundlæggende sundheds- og sygepleje Omsorg Egenomsorg

1.1	Eleven kan anvende viden om sygeplejefaglig teori og metode til at vurdere borgerens/patientens ressourcer, behov og sundhedstilstand samt til at handle på kompleksiteten af de grundlæggende behov, herunder identificere og inddrage relevante samarbejdspartnere.	Grundlæggende sundheds- og sygepleje Omsorg Egenomsorg
3	Eleven kan anvende viden om principperne for sygeplejeprocessen til målrettet at prioritere, tilrettelægge, udføre og evaluere klinisk sygepleje med udgangspunkt i borgerens/patientens ressourcer samt fysiske, psykiske og sociale behov.	Sygepleje i forhold til borgernes sygdomme Borgernes ressourcer og belastninger Sygeplejeprocessen: dataindsamling – mål – handlinger – evaluering Egenrefleksion
3.1	Eleven kan finde og anvende viden om principperne for sygeplejeprocessen til målrettet at prioritere, tilrettelægge, udføre og evaluere klinisk sygepleje med udgangspunkt i borgerens/patientens ressourcer samt fysiske, psykiske og sociale behov.	Sygepleje i forhold til borgernes sygdomme Borgernes ressourcer og belastninger Sygeplejeprocessen: dataindsamling – mål – handlinger – evaluering Egenrefleksion
8	Eleven kan anvende viden om principper for hygiejne til at arbejde med særlige regimer i forbindelse med infektionssygdomme og institutionsinfektioner samt til at vejlede borgeren/patienten, pårørende og kolleger i at overholde hygiejniske principper for at afbryde smitteveje.	Øvelser i praktisk sygepleje Refleksion Faglig vejledning
8.1	Eleven kan finde og anvende viden om principper for hygiejne til at begrunde og arbejde med særlige regimer i forbindelse med infektionssygdomme og institutionsinfektioner samt til at vejlede borgeren/patienten, pårørende og kolleger i at overholde hygiejniske principper for at afbryde smitteveje.	Øvelser i praktisk sygepleje Refleksion Faglig vejledning
1	Eleven kan anvende viden om sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering til at varetage social- og sundhedsassistentens opgaver i den tværprofessionelle og tværsektorielle indsats med udgangspunkt i borgerens/patientens ønsker og behov.	Du har viden om forebyggelse og sundhedsfremme Du har viden om rehabiliterende arbejde med udgangspunkt i borgerens behov
1.1	Eleven kan anvende viden om sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering til at begrunde og varetage social- og sundhedsassistentens opgaver i den tværprofessionelle og tværsektorielle indsats med udgangspunkt i borgerens/patientens ønsker og behov.	Du har viden om forebyggelse og sundhedsfremme Du har viden om rehabiliterende

		arbejde med udgangspunkt i borgerens behov
10	Eleven kan anvende viden om funktionsevne, forflytning, lejring, mobilisering samt hjælpemidler og velfærdsteknologi til at tilrettelægge pleje- og omsorgsopgaver med fokus på borgerens/patientens mestringssevne.	Du har kendskab til forflytningsteknik og hjælpemidler i forhold til at understøtte borgerens mestringssevne
10.1	Eleven kan anvende viden om funktionsevne, forflytning, lejring, mobilisering samt hjælpemidler og velfærdsteknologi til at begrunde , vurdere og tilrettelægge pleje- og omsorgsopgaver med fokus på borgerens/patientens mestringssevne.	Du har kendskab til forflytningsteknik og hjælpemidler i forhold til at understøtte borgerens mestringssevne

Skoleperiode 1b – grundfag, for EUD- og EUV-elever sidste 9 uger af 1b

Farve kode	Dansk C	Naturfag C	Engelsk D	Engelsk C
Mål	Kommunikation			Læringselementer
2	Eleven kan diskutere, argumentere og kommunikere hensigtsmæssigt i samarbejde og samvær med andre og reflektere over samspillet mellem formål og forskellige former for kommunikation.			Argumentationsteori – synspunkt – argumentation/påstand – belæg. At diskutere, kommunikationsmodellen
3	Eleven kan vælge og anvende it og multimodale medier hensigtsmæssigt, reflekteret og kritisk til kommunikation, informationssøgning og formidling.			Medie/kildekritik, digitalt/ana-logt
5	Eleven kan forklare og reflektere over sproglige normer i diverse kontekster indenfor erhverv, uddannelse, samfund og danskfaget.			Sproglig refleksion, sproget som værdiskabende, sproget som dannende fænomen
Mål	Læsning			Læringselementer
1	Eleven kan læse, forstå og diskutere teksters betydning i almene og erhvervsmæssige sammenhænge og anvende relevante læsestrategier i forhold til læseformål, teksttype og kontekst.			Genrekendskab
2	Eleven kan gennemføre målrettet og kritisk informationssøgning med relevans for erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag.			Kildekritik i dataindsamling
Mål	Fortolkning			Fortolkning
2	Eleven kan vælge og analysere diverse tekster, som er relateret til erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag og anvende relevante analysemodeller.			Analyse af tekster tilhørende forskellige genrer vha. analysemodeller

3	Eleven kan tolke og/eller uddrage relevant betydning af tekster, relateret til erhverv, historie, uddannelse, samfund og dagligdag, på grundlag af analyse og diskutere og vurdere tolkningen.	Fortolkning af tema og budskab i tekster tilhørende forskellige genrer vha. analysemodeller
5	Eleven kan perspektivere tekster relateret til erhverv, historie, uddannelse, samfund og dagligdag på grundlag af analyse.	Perspektivering af tekster tilhørende forskellige genrer vha. generel og faglig viden samt refleksionsniveau
Mål	Fortolkning	
1	Eleven kan anvende relevante skrivestrategier og udtrykke sig forståeligt, varieret og nuanceret i skrift, tale, lyd og billede i en form, der passer til genre og situation.	Med udgangspunkt i skrive/ den retoriske proces kommunikerer i forskellige genrer
4	Eleven kan vælge, anvende og begrunde hensigtsmæssige repræsentationsformer med relevans for erhverv, uddannelse og samfund.	Med udgangspunkt i kommunikationsmodellens modtager og genrer kommunikerer der i forskellige genrer
Mål	Naturfag	Læringselementer
1	Eleven selvstændigt kan vælge og anvende naturfaglige begreber og modeller på udvalgte natur- og erhvervsfaglige problemstillinger.	Grundlæggende kemi, Næringsstoffers kemiske sammensætning, Cellen og energi, Mikroorganismer, Epidemier, Resistens, Antibiotika Sikkerhed i laboratoriearbejde Dokumentation af forsøg
2	Eleven selvstændigt kan vælge og anvende matematik til at forklare naturvidenskabelige fænomener og problemstillinger.	
3	Eleven kan forklare og vurdere samspillet mellem teori og eksperimentelt arbejde og opnå en selvstændig og undersøgende handle måde i forbindelse hermed.	
4	Eleven selvstændigt kan planlægge, gennemføre og vurdere eksperimentelt arbejde med anvendelse af laboratorieudstyr eller andet relevant udstyr.	
5	Eleven kan begrunde og demonstrere sikkerhedsmæssigt korrekt arbejde med udstyr og kemikalier herunder vurdere sikkerhed og risikomomenter	
6	Eleven kan reflektere og diskutere naturfaglige og erhvervsfaglige problemstillinger, som de kommer til udtryk i medierne, herunder vurdere de naturfaglige elementer i fremstilling og argumentation	
7	Eleven selvstændigt kan udvælge, anvende og vurdere relevante it-værktøjer til f.eks. simulering, informationsøgning og -behandling, databehandling og præsentation	
8	Eleven med sikkerhed kan udvælge, dokumentere og formidle det naturfaglige arbejde gennem bearbejdning af data og	

9	Eleven kan perspektivere resultater i forhold til erhvervsfaglige og/eller samfundsmæssige problemstillinger.	
Mål	Kommunikation	Læringselementer
1	Eleven kan forstå indholdet af talt fremmedsprog om alsidige emner.	Lytte øvelser, audio og video, generelt samt faglig sprog
4	Eleven kan redegøre mundtligt for indholdet af de væsentlige informationer i forskellige teksttyper.	Mundtligt referat af tekster i forskellige genrer
5	Eleven kan redegøre for, forklare og uddybe et forberedt stofområde.	Oplæg på holdet om et specifikt, fagrelevant emne
6	Eleven kan deltage aktivt i samtaler og diskutere alsidige emner.	Arbejdsspørgsmål i forbindelse med tekster (skrift, video, audio)
9	Eleven kan anvende multimodale medier, dvs. ord, billeder, film, animation og lyd til at kommunikere mundtligt med sikkerhed.	Multimodal støtte til det mundtlige oplæg (se mål 5)
Mål	Kommunikationsstrategier	Læringselementer
1	Eleven kan vælge og anvende lytte- og læsestrategier hensigtsmæssigt i forhold til teksttype, situation og formål.	Læse- og lytte strategier i forbindelse med videoøvelser
2	Eleven kan vælge hensigtsmæssige kommunikationsstrategier, herunder bruge omskrivninger, overbegreber og synonymmer.	Arbejde med ordforråd, generelt og fagligt
3	Eleven kan vælge skrivestrategier efter skriveformål, herunder anvende viden om skriveprocessens faser.	Skrivning i forskellige genrer
4	Eleven kan anvende fagets hjælpemidler hensigtsmæssigt til oversættelse, stavning, ordforråd, grammatik, stavekontrol, ordbogsopslag, kildesøgning og tekstproduktion og	Oversættelsesopgaver samt grammatiske øvelser
Mål	Sprogbrug/Sprogtilegnelse	Læringselementer
1	Eleven kan anvende et præcist og alsidigt ordforråd inden for relevante emner.	Ordforrådsøvelser inden for det sundhedsvidenskabelige område
2	Eleven kan udtale fremmedsproget klart, tydeligt og præcist med et alsidigt ordforråd inden for varierede emner og kontekster.	Samtaleøvelser samt fonetisk guidning ved de vanskelige fonemer

Mål	Kultur- og samfundsforhold	Læringselementer
1	Eleven kan opnå, anvende og redegøre for viden om adfærd, normer og værdier hos brugere af fremmedsproget i erhverv, samfund og i personlige og almene sammenhænge.	Fokus på kulturelle forskelle i fra Danmark til relevante sprogområder, som eleverne præsenteres for gennem forskellige tekster
2	Eleven kan drage sammenligninger og redegøre for forskelle mellem egen kultur og andres kultur.	Fokus på kulturelle forskelle i fra Danmark til relevante sprogområder, som eleverne præsenteres for gennem forskellige tekster
Mål	Kommunikation	Læringselementer
1	Eleven kan forstå indholdet af talt fremmedsprog om varierede og alsidige emner.	Lytte øvelser + taleøvelser
4	Eleven kan redegøre mundtligt for og forklare indholdet af alsidige og varierede tekster og teksttyper.	Arbejdsspørgsmål og oplæg i forbindelse med læste/sete/ hørte tekster
5	Eleven kan redegøre for, forklare, uddybe og kommentere et forberedt stofområde.	Oplæg på holdet om specifikt (sundhedsfagligt) emne
6	Eleven kan tage initiativ til og deltage aktivt i samtaler og diskutere varierede og komplekse emner i et sprog afpasset til situation og samtalemønstre.	Samtale i par og på holdet om relevante emner og problemstillinger
9	Eleven kan anvende multimodale medier, dvs. ord, billeder, film, animation og lyd, til at kommunikere med sikkerhed og variation mundtligt og skriftligt.	Multimodal støtte til oplæg på holdet (se mål 5)
Mål	Kommunikationsstrategier	Læringselementer
1	Eleven kan vælge og anvende lytte- og læsestrategier hensigtsmæssigt i forhold til teksttype, situation og formål.	Læse- og lytte strategier i forbindelse med video/tekst-øvelser
2	Eleven kan vælge hensigtsmæssige kommunikationsstrategier, herunder bruge omskrivninger, overbegreber og synonymer.	Arbejde med ordforråd, generelt og fagligt.
3	Eleven kan vælge skrivestrategier efter skriveformål, herunder anvende viden om skriveprocessens faser.	Skrivning i forskellige genrer
4	Eleven kan anvende fagets hjælpemidler hensigtsmæssigt til oversættelse, stavning, ordforråd, grammatik, stavekontrol, ordbogsopslag, kildesøgning og tekstproduktion og	Oversættelsesopgaver samt grammatiske øvelser
Mål	Sprogbrug/Sprogtilegnelse	Læringselementer

1	Eleven kan anvende et præcist og varieret ordforråd inden for varierede relevante emner.	Ordforrådsøvelser inden for det sundhedsvidenskabelige område
2	Eleven kan udtale fremmedsproget klart, tydeligt, flydende og præcist med et alsidigt ordforråd inden for varierede og komplekse emner og kontekster.	Samtaleøvelser samt fonetisk guidning ved de vanskelige fonemer
Mål	Kultur- og samfundsforhold	Læringselementer
1	Eleven kan opnå, anvende og redegøre for og reflektere over viden om adfærd, normer og værdier hos brugere af fremmedsproget i erhverv, samfund samt i personlige og almene sammenhænge.	Fokus på kulturelle forskelle i fra Danmark til relevante sprogområder, som eleverne præsenteres for gennem forskellige tekster
2	Eleven kan drage sammenligninger mellem egen kultur og andres kultur samt redegøre for og forklare disse forskelle.	Fokus på kulturelle forskelle i fra Danmark til relevante sprogområder, som eleverne præsenteres for gennem forskellige tekster

Skoleperiode 1b – uddannelsesspecifikke fag – avanceret og ekspert, for EUD- og EUV-elever de første 3 uger

Farve kode	Mødet med borgeren og patienten	Det sammenhængende borger- og patientforløb	Kvalitet og udvikling	Somatisk sygdomslære og sygepleje		Sundhedsfremme forebyggelse og rehabilitering	
Mål	Er du på avanceret og ekspert niveau indgår følgende fagmål						Læringselementer
4	Eleven kan anvende viden om forskellige livsformer, livsfaser og livshistorier til at varetage en helhedsorienteret indsats i mødet med borgeren/patienten						Du har kendskab til livsformer og deres betydning Du har kendskab til livsfaser Du har kendskab til livshistoriens betydning for en helhedsorienteret pleje af borgeren/patient-en
6	Eleven kan anvende viden om kommunikation og betydning af ligeværdige relationer til at reflektere over etiske dilemmaer og handle empatisk i mødet med borgeren/patienten og de pårørende.						Du har viden om etik Du kan få observere etiske dilemmaer og handle på disse med empati og ligeværdighed
7	Eleven kan anvende viden om mestringsstrategier og motivationsfaktorer til at understøtte borgerens/ patientens mestring af egen sygdom og rehabiliteringsproces.						Du har forståelse for udvikling af mestringsstrategier og motivationsfaktorer i rehabiliteringen
3	Eleven kan anvende viden om mundtlig og skriftlig kommunikation til selvstændigt at varetage dokumentation samt kunne udveksle data i det tværprofessionelle og tværsektorielle samarbejde.						Du kan skrive kort og præcist med sproglig korrekthed så misforståelser undgås

3.1	Eleven kan anvende viden om mundtlig og skriftlig kommunikation til selvstændigt at sammenholde og varetage dokumentation samt kunne finde og udveksle data i det tværprofessionelle og tværsektorielle samarbejde.	Du kan skrive kort og præcist med sproglig korrekthed så misforståelser undgås
1	Eleven kan anvende viden om overordnede sammenhænge mellem social- og sundhedspolitik, nationale kvalitetsmål, lokale målsætninger og serviceniveauer i kommuner og regioner, til at prioritere egne arbejdsopgaver ud fra de visiterede ydelser.	Du har viden om social- og sundhedspolitik og indsigt i nationale og regionale kvalitetsmål
1	Eleven kan anvende viden om sygeplejefaglig teori og metode til at vurdere borgerens/patientens ressourcer, behov og sundhedstilstand samt til at handle på kompleksiteten af de grundlæggende behov, herunder inddrage relevante samarbejdspartnere.	Grundlæggende sundheds- og sygepleje Omsorg Egenomsorg Krav og ressourcer
1.1	Eleven kan anvende viden om sygeplejefaglig teori og metode til at vurdere borgerens/patientens ressourcer, behov og sundhedstilstand samt til at handle på kompleksiteten af de grundlæggende behov, herunder identificere og inddrage relevante samarbejdspartnere.	Grundlæggende sundheds- og sygepleje Omsorg Egenomsorg Krav og ressourcer
2	Eleven kan anvende viden om kroppens anatomi og fysiologi samt sammenhænge mellem organ-systemerne til at forklare og forstå de enkelte organer og organsystemers betydning ved udførelse af sygeplejefaglige handlinger.	Kroppens opbygning Kroppens funktion Sygdomslære Sygeplejeprocessen
2.1	Eleven kan finde og anvende viden om kroppens anatomi og fysiologi samt sammenhænge mellem organsystemerne til at forklare og forstå de enkelte organer og organsystemers betydning ved udførelse af sygeplejefaglige handlinger.	Kroppens opbygning Kroppens funktion Sygdomslære Sygeplejeprocessen
3	Eleven kan anvende viden om principperne for sygeplejeprocessen til målrettet at prioritere, tilrettelægge, udføre og evaluere klinisk sygepleje med udgangspunkt i borgerens/patientens ressourcer samt fysiske, psykiske og sociale behov.	Sygepleje i forhold til borgernes sygdomme Borgernes ressourcer og belastninger Sygeplejeprocessen: dataindsamling – mål – handlinger – evaluering Egenrefleksion
3.1	Eleven kan finde og anvende viden om principperne for sygeplejeprocessen til målrettet at prioritere, tilrettelægge, udføre og evaluere klinisk sygepleje med udgangspunkt i borgerens/patientens ressourcer samt fysiske, psykiske og sociale behov.	Sygepleje i forhold til borgernes sygdomme Borgernes ressourcer og belastninger Sygeplejeprocessen: dataindsamling – mål – handlinger – evaluering Egenrefleksion

4	Eleven kan anvende viden om de hyppigst forekommende sygdomme til at forklare årsager, symptomer og behandlingsformer til selvstændigt at varetage sygepleje ud fra identificerede behov.	Sygeplejeprocessen Sygdomslære
4.1	Eleven kan anvende viden om de hyppigst forekommende sygdomme til at forklare og vurdere årsager, symptomer og behandlingsformer til selvstændigt at begrunde og varetage sygepleje ud fra identificerede behov.	Sygeplejeprocessen Sygdomslære
5	Eleven kan anvende viden om somatisk sygdom til at observere ændringer i borgerens/patientens sundhedstilstand, fx ændringer der skyldes dehydrering, under- og fejlnæring, anæmi, ødemer, respiratoriske problemer, obstipation, diarré, feber, konfusion, fejlmedicinering og immobilitet, og handle hensigtsmæssigt herpå.	Kroppens opbygning Kroppens funktion Sygdomslære Observationer
5.1	Eleven kan anvende viden om somatisk sygdom til at identificere og observere ændringer i borgerens/patientens sundhedstilstand, fx ændringer der skyldes dehydrering, under- og fejlnæring, anæmi, ødemer, respiratoriske problemer, obstipation, diarré, feber, konfusion, fejlmedicinering og immobilitet, og handle hensigtsmæssigt herpå.	Kroppens opbygning Kroppens funktion Sygdomslære Observationer
8	Eleven kan anvende viden om analyse, planlægning, udførelse og evaluering af sociale, fysiske, kulturelle og kreative aktiviteter for enkeltpersoner og grupper til at understøtte et meningsfuldt hverdagsliv for borgeren/patienten ud fra en rehabiliterende tilgang.	Du kan planlægge aktiviteter, der kvalificerer mennesket med psykisk lidelse i sin rehabiliteringsproces
8.1	Eleven kan anvende viden om analyse, planlægning, udførelse og evaluering af sociale, fysiske, kulturelle og kreative aktiviteter for enkeltpersoner og grupper til at begrunde og understøtte et meningsfuldt hverdagsliv for borgeren/patienten ud fra en rehabiliterende tilgang.	Du kan planlægge aktiviteter, der kvalificerer mennesket med psykisk lidelse i sin rehabiliteringsproces
9	Eleven kan anvende viden om kommunale tilbud, frivillige organisationer og netværksgrupper til at udvælge og gennemføre meningsfulde aktiviteter i samarbejde med borgeren/patienten.	Du kan indhente viden om aktivitetstilbud
9.1	Eleven kan finde og anvende viden om kommunale tilbud, frivillige organisationer og netværks-grupper til at udvælge og gennemføre meningsfulde aktiviteter i samarbejde med borgeren/patienten.	Du kan indhente viden om aktivitetstilbud

Skoleperiode 1b – uddannelsesspecifikke fag – avanceret og ekspert, for EUD- og EUV-elever sidste 9 uger

Farve kode	Mødet med borgeren og patienten	Det sammenhængende borger- og patientforløb	Kvalitet og udvikling	Somatisk sygdomslære og sygepleje		Sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering	Farmakologi og medicin håndtering
Mål	Er du på avanceret og ekspert niveau indgår følgende fagmål						Læringselementer
1	Eleven kan anvende viden om rådgivning, vejledning og instruktion til selvstændigt at etablere relationer og skabe samarbejde med borgeren/patienten om forløbet.						Du har viden om principper for vejledning, rådgivning og instruktion Du har viden om relationsdannelse og kan anvende denne til at indgå i samarbejde med borgeren/patienten
5	Eleven kan anvende viden om sundhedspædagogisk teori og metode til at tilrettelægge aktiviteter, der understøtter borgerens/patientens ressourcer samt fremmer rehabiliteringsprocesser og borgerens sundhed.						Du har kendskab til sundhedsopfattelser og de nationale forebyggelsespakker
1	Eleven kan anvende viden om Serviceloven, Sundhedsloven og Psykiatriloven til i det tværsektorielle og tværprofessionelle samarbejde at arbejde under hensyn til patientsikkerhed.						Du har kendskab til lovgivningens betydning for patientsikkerhed i samarbejdet, såvel tværprofessionelt som tværsektorielt
1.1	Eleven kan <i>finde</i> og anvende viden om Serviceloven, Sundhedsloven og Psykiatriloven til i det tværsektorielle og tværprofessionelle samarbejde at arbejde under hensyn til patientsikkerhed.						Du har kendskab til lovgivningens betydning for patientsikkerhed i samarbejdet, såvel tværprofessionelt som tværsektorielt
2	Eleven kan anvende viden om Autorisationsloven og Vejledning om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp til at kunne reflektere over og varetage social- og sundhedsassistentens opgaver, herunder delegerede opgaver, i det tværprofessionelle samarbejde omkring det sammenhængende borger-/patientforløb.						Du har kendskab til Autorisationsloven
2.1	Eleven kan anvende viden om Autorisationsloven og Vejledning om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp til at kunne <i>identificere</i> og varetage social- og sundhedsassistentens opgaver, herunder delegerede opgaver, i det tværprofessionelle samarbejde omkring det sammenhængende borger-/patientforløb.						Du har kendskab til Autorisationsloven
6	Eleven kan anvende viden om betydningen af kulturforståelser, værdier og samarbejdsformer til at etablere og varetage tværsektorielle og tværprofessionelle samarbejder.						Du har kendskab til værdier og deres betydning i tværprofessionelt og tværsektorielt samarbejde

		Du har kendskab til samarbejdsformer Du kan inddrage din kulturforståelse i det tværprofessionelle og tværsektorielle samarbejde
6.1	Eleven kan anvende viden om betydningen af kulturforståelser, værdier og samarbejdsformer til at etablere, begrunde og varetage tværsektorielle og tværprofessionelle samarbejder.	Du har kendskab til værdier og deres betydning i tværprofessionelt og tværsektorielt samarbejde Du har kendskab til samarbejdsformer Du kan inddrage din kulturforståelse i det tværprofessionelle og tværsektorielle samarbejde
8	Eleven kan anvende viden om almen praksis' tilbuds-, ansvars- og funktionsområde til at samarbejde om koordinering af det sammenhængende borger-/patientforløb.	Du har viden om i de elementer, der indgår i dit funktionsområde i det sammenhængende borger/pt forløb
8.1	Eleven kan finde og anvende viden om almen praksis' tilbuds-, ansvars- og funktionsområde til at samarbejde om koordinering af det sammenhængende borger-/patientforløb.	Du har viden om i de elementer, der indgår i dit funktionsområde i det sammenhængende borger/pt forløb
2	Eleven kan anvende viden om nationale mål for kvalitetssikring til at reflektere over social- og sundhedsassistentens pligter og rettigheder som autoriseret sundhedsperson.	Du har kendskab til kommunale kvalitetsstandarder og grundteser i forhold til kvalitetssikring
7	Eleven kan med afsæt i viden baseret på erfaring og evidens anvende digitale redskaber til informationssøgning, databehandling, dokumentation og kommunikation til at sikre kvalitet og kontinuitet i de sundhedsfaglige ydelser.	Du har forståelse for at videns søge og anvende erfaring og evidens til at sikre kvalitet i sundhedsfaglige ydelser
1	Eleven kan anvende viden om sygeplejefaglig teori og metode til at vurdere borgerens/patientens ressourcer, behov og sundhedstilstand samt til at handle på kompleksiteten af de grundlæggende behov, herunder inddrage relevante samarbejdspartnere.	Grundlæggende sundheds- og sygepleje Omsorg Egenomsorg
1.1	Eleven kan anvende viden om sygeplejefaglig teori og metode til at vurdere borgerens/patientens ressourcer, behov og sundhedstilstand samt til at handle på kompleksiteten af de grundlæggende behov, herunder identificere og inddrage relevante samarbejdspartnere.	Grundlæggende sundheds- og sygepleje Omsorg Egenomsorg
2	Eleven kan anvende viden om kroppens anatomi og fysiologi samt sammenhænge mellem organ-systemerne til at forklare og forstå de enkelte organer og organsystemers betydning ved udførelse af sygeplejefaglige handlinger.	Kroppens opbygning Kroppens funktion Sygdomslære Sygeplejeprocessen

2.1	Eleven kan finde og anvende viden om kroppens anatomi og fysiologi samt sammenhænge mellem organsystemerne til at forklare og forstå de enkelte organer og organsystemers betydning ved udførelse af sygeplejefaglige handlinger.	Kroppens opbygning Kroppens funktion Sygdomslære Sygeplejeprocessen
3	Eleven kan anvende viden om principperne for sygeplejeprocessen til målrettet at prioritere, tilrettelægge, udføre og evaluere klinisk sygepleje med udgangspunkt i borgerens/patientens ressourcer samt fysiske, psykiske og sociale behov.	Sygepleje i forhold til borgernes sygdomme Borgernes ressourcer og belastninger Sygeplejeprocessen: dataindsamling – mål – handlinger – evaluering Egenrefleksion
3.1	Eleven kan finde og anvende viden om principperne for sygeplejeprocessen til målrettet at prioritere, tilrettelægge, udføre og evaluere klinisk sygepleje med udgangspunkt i borgerens/patientens ressourcer samt fysiske, psykiske og sociale behov.	Sygepleje i forhold til borgernes sygdomme Borgernes ressourcer og belastninger Sygeplejeprocessen: dataindsamling – mål – handlinger – evaluering Egenrefleksion
4.	Eleven kan anvende viden om de hyppigst forekommende sygdomme til at forklare årsager, symptomer og behandlingsformer til selvstændigt at varetage sygepleje ud fra identificerede behov.	Sygeplejeprocessen Sygdomslære
4.1	Eleven kan anvende viden om de hyppigst forekommende sygdomme til at forklare og vurdere årsager, symptomer og behandlingsformer til selvstændigt at begrunde og varetage sygepleje ud fra identificerede behov.	Sygeplejeprocessen Sygdomslære
5	Eleven kan anvende viden om somatisk sygdom til at observere ændringer i borgerens/patientens sundhedstilstand, fx ændringer der skyldes dehydrering, under- og fejlernæring, anæmi, ødemer, respiratoriske problemer, obstipation, diarré, feber, konfusion, fejlmedicinering og immobilitet, og handle hensigtsmæssigt herpå.	Kroppens opbygning Kroppens funktion Sygdomslære Observationer Smitteveje Forebyggelse og behandling af infektioner
5.1	Eleven kan anvende viden om somatisk sygdom til at identificere og observere ændringer i borgerens/patientens sundhedstilstand, fx ændringer der skyldes dehydrering, under- og fejlernæring, anæmi, ødemer, respiratoriske problemer, obstipation, diarré, feber, konfusion, fejlmedicinering og immobilitet, og handle hensigtsmæssigt herpå.	Kroppens opbygning Kroppens funktion Sygdomslære Observationer Smitteveje Forebyggelse og behandling af infektioner

8	Eleven kan anvende viden om principper for hygiejne til at arbejde med særlige regimer i forbindelse med infektionssygdomme og institutionsinfektioner samt til at vejlede borgeren/patienten, pårørende og kolleger i at overholde hygiejniske principper for at afbryde smitteveje.	Observationer Smitteveje Forebyggelse og behandling af infektioner
8.1	Eleven kan finde og anvende viden om principper for hygiejne til at begrunde og arbejde med særlige regimer i forbindelse med infektionssygdomme og institutionsinfektioner samt til at vejlede borgeren/patienten, pårørende og kolleger i at overholde hygiejniske principper for at afbryde smitteveje.	Observationer Smitteveje Forebyggelse og behandling af infektioner
9	Eleven kan anvende viden om sterile rutiner, teknikker og rene procedurer til at afbryde smitteveje og håndtere sygeplejeopgaver i forbindelse med fx sår, sonder og katetre.	Øvelser i praktisk sygepleje Refleksion Faglig vejledning
9.1	Eleven kan finde og anvende viden om sterile rutiner, teknikker og rene procedurer til at afbryde smitteveje og håndtere sygeplejeopgaver i forbindelse med fx sår, sonder og katetre.	Øvelser i praktisk sygepleje Refleksion Faglig vejledning
1	Eleven kan anvende viden om sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering til at varetage social- og sundhedsassistentens opgaver i den tværprofessionelle og tværsektorielle indsats med udgangspunkt i borgerens/patientens ønsker og behov.	Du har viden om forebyggelse og sundhedsfremme Du har viden om rehabiliterende arbejde med udgangspunkt i borgerens behov
1.1	Eleven kan anvende viden om sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering til at begrunde og varetage social- og sundhedsassistentens opgaver i den tværprofessionelle og tværsektorielle indsats med udgangspunkt i borgerens/patientens ønsker og behov.	Du har viden om forebyggelse og sundhedsfremme Du har viden om rehabiliterende arbejde med udgangspunkt i borgerens behov
6	Eleven kan anvende viden om funktionsevne og funktionsevnescreening til at udvælge, tilrettelægge og gennemføre aktiviteter, der understøtter borgerens/patientens mestring og livskvalitet.	Du har forståelse for betydningen af at understøtte borgerens mestringsevne
6.1	Eleven kan anvende viden om funktionsevne og funktionsevnescreening til at udvælge, tilrettelægge, gennemføre og vurdere aktiviteter, der understøtter borgerens/patientens mestring og livskvalitet.	Du har forståelse for betydningen af at understøtte borgerens mestringsevne
10	Eleven kan anvende viden om funktionsevne, forflytning, lejring, mobilisering samt hjælpemidler og velfærdsteknologi til at tilrettelægge pleje- og omsorgsopgaver med fokus på borgerens/patientens mestringsevne.	Du har viden om forflytninger og mobilisering Du har viden om velfærdsteknologiske hjælpemidler, der kan styrke borgerens mestringsevne

10.1	Eleven kan anvende viden om funktionsevne, forflytning, lejring, mobilisering samt hjælpemidler og velfærdsteknologi til at begrundede, vurdere og tilrettelægge pleje- og omsorgsopgaver med fokus på borgerens/patientens mestringsevne.	Du har viden om forflytninger og mobilisering Du har viden om velfærdsteknologiske hjælpemidler, der kan styrke borgerens mestringsevne
1	Eleven kan anvende viden om lovgivning, instrukser, vejledninger og lokale procedurer til at forklare social- og sundhedsassistentens ansvar og kompetenceområde til selvstændigt at kunne varetage medicin håndtering i gældende praksis, herunder delegering, videredelegering, ledelsens ansvar og akkreditering.	Ansvar og kompetence Medicin håndtering Videredelegering Akkreditering
2	Eleven kan anvende viden om kvalitetssikring og utilsigtede hændelser (UTH) til selvstændigt og i det tværfaglige samarbejde at kunne fremme patientsikkerheden og forebygge fejl ved medicin håndtering i praksis, herunder dokumentere, indrapportere samt følge op på embedslægetilsyn.	Kvalitetssikring Dokumentation Medicin håndtering Patientsikkerhed
3	Eleven kan anvende viden om anatomi og fysiologi til at forklare lægemidlers farmakokinetik, herunder absorption, distribution og elimination og farmakodynamik.	Farmakokinetik Farmakodynamik
4	Eleven kan anvende beregninger af medicin for at fremme patientsikkerheden og forebygge fejl ved medicin håndtering.	Lægemiddelberegning Lægemidlers halveringstid
5	Eleven kan anvende viden om almen og speciel farmakologi, herunder psykofarmaka til at observere virkninger og bivirkninger samt forklare kontraindikationer, interaktioner og dispenseringsformer inden for de mest almindelige hovedgrupper, herunder hvilken betydning det har for observationen af borgere og patienter.	Almen- og speciel farmakologi Hovedgrupper Virkning Bivirkning Kontraindikationer Interaktioner Dispenseringsformer Observationer
6	Eleven kan anvende viden om sundhedspædagogiske metoder, redskaber og praksisformer, herunder vejledning, motivation og selvadministration i samarbejdet med borgere, patienter og pårørende i primær og sekundær sektor, herunder samarbejde med almen praksis til at øge kvaliteten og patientsikkerheden ved medicin håndtering.	Pædagogiske metoder Vejledning Motivation Compliance Selvadministration
7	Eleven kan anvende viden om hygiejne og risikofaktorer ved medicin håndtering herunder arbejdsmiljøudvalgets opgave og arbejdsmiljøcertificering til at forebygge arbejdsskader i praksis.	Hygiejniske principper Medicinsk håndtering

Skoleperiode 2 – grundfag, for EUD- og EUV-elever

Farve kode	Dansk C	Naturfag C	Engelsk D	Engelsk C
Mål	Kommunikation			Læringselementer
1	Eleven kan kommunikere reflekteret og nuanceret i komplekse almene og erhvervsfaglige situationer med brug af relevante tale-, lytte- og samtalestrategier i forhold til formål og situation			- Gruppeoplæg på klassen om psykisk sygdom til pårørendeaften - Analyse og vurdering af kommunikation (Video)
4	Eleven kan skelne mellem, reflektere over, vurdere og indgå i kritisk dialog om virksomheders interne og eksterne kommunikation			Forskellige former for dokumentation, fx døgnrytmeplan, livshistorie, cases, hjemmesider
Mål	Læsning			Læringselementer
3	Eleven kan ud fra læseformål, kontekst og kendskab til teksttyper forberede og gennemføre læsning af relevans for erhverv, uddannelse og samfund og efterfølgende indgå i kritisk dialog om denne læsning			Læsestrategier afhængig af teksttyper, fx abstrakt sprog vs. konkret sprog, viden vs. følelse
Mål	Fortolkning			Læringselementer
1	Eleven kan forholde sig til kultur, sprog, historie, erhverv og uddannelse gennem analyse og diskussion af tekster			Analyse af forskellige teksttyper, fx skrevet fiktion, nonfiktion, dokumentarprogrammer, elektroniske medier
4	Eleven kan metodisk reflektere over og vurdere tekster relateret til erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag på grundlag af analyse og indgå i kritisk dialog om sin vurdering			Vurdering af tekster baseret på deres kommunikative kvalitet, jf. kommunikationsmodellen
Mål	Fremstilling			Læringselementer
2	Eleven kan planlægge, forberede og fremstille formelt korrekte, varierede og nuancerede skriftlige og mundtlige tekster ved brug af teksttyper, der er relevante i forhold til emner og kontekster inden for erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag			Grammatik, skriveprocessen, subjektiv/objektiv, valg af genre til formål, stilistik, medie
3	Eleven kan sammenligne og gå i kritisk dialog med folk fra uddannelse og erhverv om egne og andres skriftlige produkter, herunder om skriveformål, målgruppe, genre og sproglig stil og grammatisk forståelse			Læsning af andre elevers tekster og arbejde med feedback på egne tekster
Mål	Naturfag			Læringselementer
1	Eleven selvstændigt kan vælge og anvende naturfaglige begreber og modeller på udvalgte natur- og erhvervsfaglige problemstillinger			Cellen og energi, væskebalance

2	Eleven selvstændigt kan vælge og anvende matematik til at forklare naturvidenskabelige fænomener og problemstillinger,	Molaritet, Farmakologi beregninger Nerveceller Psykofarmaka
3	Eleven kan forklare og vurdere samspillet mellem teori og eksperimentelt arbejde og opnå en selvstændig og undersøgende handlemåde i forbindelse hermed	
4	Eleven selvstændigt kan planlægge, gennemføre og vurdere eksperimentelt arbejde med anvendelse af laboratorieudstyr eller andet relevant udstyr,	
5	Eleven kan begrunde og demonstrere sikkerhedsmæssigt korrekt arbejde med udstyr og kemikalier herunder vurdere sikkerhed og risikomomenter,	
6	Eleven kan reflektere og diskutere naturfaglige og erhvervsfaglige problemstillinger, som de kommer til udtryk i medierne, herunder vurdere de naturfaglige elementer i fremstilling og argumentation,	
7	Eleven selvstændigt kan udvælge, anvende og vurdere relevante it-værktøjer til f.eks. simulering, informationssøgning og -behandling, databehandling og præsentation,	
8	Eleven med sikkerhed kan udvælge, dokumentere og formidle det naturfaglige arbejde gennem bearbejdning af data og	
9	Eleven kan perspektivere resultater i forhold til erhvervsfaglige og/eller samfundsmæssige problemstillinger.	
Mål	Kommunikation	
2	Eleven kan forstå indholdet af skrevne fremmedsproglige tekster om alsidige emner,	Læsning af tekster
3	Eleven kan udtrykke sig mundtligt med præcision i et sammenhængende sprog med alsidigt ordforråd inden for varierede emner,	Arbejdsspørgsmål i forbindelse med læste tekster samt oplæg på klassen
7	Eleven kan udtrykke sig skriftligt med præcision og i et sammenhængende sprog tilpasset alsidige emner og kontekster,	Besvarelse af opgaver i forbindelse med læste tekster
8	Eleven kan anvende, bearbejde og kommentere viden og informationer skriftligt inden for alsidige emner, tekster og situationer og	Skriftlig opgave i forbindelse med selvvalgt emne inden for det sundhedsvidenskabelige område
Mål	Kommunikationsstrategier	Læringselementer
2	Eleven kan vælge og anvende lytte- og læsestrategier hensigtsmæssigt i forhold til teksttype, situation og formål,	Lytte/læseøvelse (video)
Mål	Sprogbrug/Sprogtilegnelse	Læringselementer
3	Eleven kan tale og skrive fremmedsproget så grammatiske regler med betydning for hensigtsmæssig og effektiv kommunikation følges med en høj grad af korrekt sprogbrug og	Grammatiske øvelser indeholdende mest relevante emner

4	Eleven kan anvende væsentlige regler for opbygning af tekster med sans for struktur og sammenhæng inden for relevante genrer, tekster og medier i erhverv, uddannelse og samfund samt almene og personlige forhold.	Skriftlig opgave i forbindelse med selvvalgt emne inden for det sundhedsvidenskabelige område
Mål	Kultur- og samfundsforhold	Læringselementer
3	Eleven kan anvende viden om erhverv, kultur og samfund i kontakten med mennesker, der bruger fremmedsproget som modersmål eller som internationalt kommunikationsmiddel.	Fokus på kulturelle forskelle fra Danmark til undervisningens sprogområder
Mål	Kommunikation	Læringselementer
2	Eleven kan forstå indholdet af skrevne fremmedsproglige tekster om alsidige og varierede emner,	Læsning af tekster
3	Eleven kan udtrykke sig mundtligt med præcision i et sammenhængende sprog med alsidigt og varieret ordforråd inden for varierede emner, genrer og situationer,	Besvarelser af arbejdsspørgsmål i forbindelse med læste tekster
7	Eleven kan udtrykke sig skriftligt med høj grad af præcision og i et sammenhængende sprog afpasset alsidige og komplekse emner og kontekster,	Skriftlig opgave i forbindelse med selvvalgt emne inden for det sundhedsvidenskabelige område.
8	Eleven kan anvende, bearbejde og kommentere og analysere viden og informationer skriftligt inden for alsidige og varierede emner, tekster og situationer og	Besvarelser i forbindelse med læste/hørte/sete tekster
Mål	Kommunikationsstrategier	Læringselementer
2	Eleven kan vælge hensigtsmæssige kommunikationsstrategier, herunder bruge omskrivninger, overbegreber og synonymmer,	Skriveøvelser i forbindelse med grammatisk øvelser, samt omskrivning til andre genrer
Mål	Sprogbrug/Sprogtilegnelse	Læringselementer
3	Eleven kan tale og skrive fremmedsproget så grammatiske regler med betydning for hensigtsmæssig og effektiv kommunikation følges med sans for korrekt og varieret sprogbrug og	Grammatiske øvelser
4	Eleven kan anvende og forklare væsentlige regler for opbygning af tekster med sans for struktur og sammenhæng inden for relevante genrer, tekster og medier i erhverv, uddannelse og samfund samt personlige og almene forhold.	Analyse af teksters struktur samt skriveøvelser
Mål	Kultur- og samfundsforhold	Læringselementer
3	Eleven kan anvende viden om erhverv, kultur og samfund i kontakten med mennesker, der bruger fremmedsproget som modersmål eller som internationalt kommunikationsmiddel.	Viden om kulturelle strukturer i sprogområderne – gennem forskellige teksttyper i løbet af fagets forløb

Skoleperiode 2 – avanceret og ekspert, for EUD- og EUV-elever

Farve kode	Mødet med borgeren og patienten	Det sammenhængende borger- og patientforløb	Kvalitet og udvikling	Psykisk sygdom og sygepleje	Sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering	Farmakologi og medicinbehandling
Mål	Er du på avanceret og ekspert niveau indgår følgende fagmål					Læringselementer
2	Eleven kan anvende viden om forskellige former for målrettet kommunikation til at etablere en professionel relation i mødet med borgeren/patienten og de pårørende.					Du har kendskab til transaktionsanalyse
8	Eleven kan anvende viden om sundhedspædagogisk teori og metode til i et tværfagligt samarbejde at planlægge og gennemføre information, instruktion og vejledning af borgere/patienter og pårørende.					Du har kendskab til eksempel på didaktisk grundlag og dennes betydning for læringsudbytte
9	Eleven kan anvende viden om fysiske og psykiske funktionsnedsættelser til selvstændigt at tage medansvar for konflikthåndtering samt forebyggelse af konflikter og magtanvendelse i mødet med borgeren/patienten.					Du har kendskab til forebyggelse og håndtering af konflikter
1	Eleven kan anvende viden om Serviceloven, Sundhedsloven og Psykiatriloven til i det tværsektorielle og tværprofessionelle samarbejde at arbejde under hensyn til patientsikkerhed.					Du kan slå op i Serviceloven og Sundhedsloven samt have kendskab til elementer i lovenes indhold og forstå formålet. Du ved, hvad tavshedspligt indebærer. Du har kendskab til reglerne om magt og selvbestemmelse
1.1	Eleven kan <i>finde</i> og anvende viden om Serviceloven, Sundhedsloven og Psykiatriloven til i det tværsektorielle og tværprofessionelle samarbejde at arbejde under hensyn til patientsikkerhed.					Du kan slå op i Serviceloven og Sundhedsloven samt have kendskab til elementer i lovenes indhold og forstå formålet. Du ved, hvad tavshedspligt indebærer. Du har kendskab til reglerne om magt og selvbestemmelse
4	Eleven kan anvende viden om kommunikation og vejledningsmetoder til selvstændigt at kunne informere, vejlede og instruere kolleger.					Du har forståelse for kommunikation og vejledningsmetoder
4.1	Eleven kan <i>finde</i> og anvende viden om kommunikation og vejledningsmetoder til selvstændigt at kunne informere, vejlede og instruere kolleger.					Du har forståelse for kommunikation og vejledningsmetoder
5	Eleven kan anvende viden om Arbejdsmiljøloven og arbejdspladsens organisering til at tage initiativ til at udvikle den fysiske og psykiske trivsel, herunder varetagelse og koordinering af arbejdsopgaver.					Du har viden om arbejdsmiljøloven. Du har forståelse for dit ansvar i forhold til trivsel på arbejdspladsen
5.1	Eleven kan anvende viden om Arbejdsmiljøloven og arbejdspladsens organisering til at begrunde og tage initiativ til at udvikle					Du har viden om arbejdsmiljøloven

	den fysiske og psykiske trivsel, herunder varetagelse og koordinering af arbejdsopgaver.	Du har forståelse for dit ansvar i forhold til trivsel på arbejdspladsen
5	Eleven kan anvende viden om forskellige værktøjer og metoder til kvalitetssikring og selvstændigt medvirke til at udvikle og sikre patientsikkerhed i det tværsektorielle og tværprofessionelle samarbejde.	Du har viden om metoder til at sikre kvalitet i arbejdet Du kan reflektere over, hvordan kvalitet udvikles Du forstår sammenhæng mellem kvalitet og patientsikkerhed
9	Eleven kan anvende viden om fysisk og psykisk arbejdsmiljø til at medvirke til kvalitetsudvikling af arbejdsmiljøet, herunder stresshåndtering, voldsforebyggelse og sikkerhed på arbejdspladsen.	Du kan forstå og reflektere over din rolle i forhold til voldsforebyggelse og sikkerhed på arbejdspladsen
1	Eleven kan anvende viden om de hyppigst forekommende psykiske sygdomme og deres symptomer herunder demenssygdomme, skizofreni, affektive lidelser, angsttilstande, personlighedsforstyrrelser og dobbeltdiagnoser til selvstændigt at varetage sygepleje af borgere/patienter med psykisk sygdom.	Udviklingspsykologi Sygdomslære
2	Eleven kan anvende viden om sygeplejefaglig teori, metode og vurdering, herunder jeg-støttende sygepleje, kognitiv tilgang og miljøterapi til at arbejde som kontaktperson og understøtte borgerens/patientens rehabiliteringsproces og recovery.	Jeg-støttende sygepleje Kognitiv tilgang Kontaktperson Recovery
3	Eleven kan anvende viden om mellem menneskelige relationer og interaktioner samt målrettet kommunikation til at etablere, fastholde og afslutte professionelle relationer i samarbejdet med borgeren/patienten med psykisk sygdom, pårørende og andre samarbejdspartnere, herunder i forhold til psykoedukation.	Aktiv lytning Fra kontakt til relation Psykoedukation
4	Eleven kan anvende viden om mestringsstrategier og den enkeltes psykosociale forudsætninger og udviklingsmuligheder til selvstændigt at indgå i et involverende samarbejde med borgeren/patienten om et forløb.	Psykosociale forudsætninger Empowerment Ressourcer Samarbejde
5	Eleven kan anvende viden om principperne for sygeplejeprocessen til målrettet at prioritere, tilrettelægge, udføre og evaluere psykiatrisk sygepleje med udgangspunkt i borgerens/patientens ressourcer og behov.	Sygeplejeprocess Sygeplejeplan Handleplan
6	Eleven kan anvende viden om komplekse sygepleje- og behandlingsforløb, herunder dobbeltdiagnoser, multisygdomme og misbrugsproblematikker til at indgå i helhedsorienteret tilrettelæggelse af tværfaglige og tværprofessionelle pleje- og behandlingsforløb.	Misbrugslidelser Tværfagligt samarbejde Tværsektorielt samarbejde
7	Eleven kan anvende viden om socialpsykologi og omgivelsernes betydning for borgere med psykisk sygdom, herunder demens, til at kunne bevare respekt og værdighed for den enkelte borger/patient samt forebygge udad reagerende adfærd og magtanvendelse.	Stress-sårbarhedsmodellen Magt og tvang
8	Eleven kan anvende viden om socialpædagogisk praksis, fx reminiscens, sansestimulering, personcentreret omsorg og fysisk aktivitet til at understøtte et meningsfuldt hverdagsliv for borgeren/patienten.	Miljøterapi Jeg-støttende sygepleje Livskvalitet
3	Eleven kan anvende viden om rehabilitering i hverdagslivet til at indgå i et involverende samarbejde med borgeren/patienten og dennes netværk, herunder understøtte sammenhæng i borgerens/patientens hverdagsliv.	Du har viden om rehabilitering Du har viden om netværk

		Du har forståelse for betydningen af sammenhæng i hverdagslivet
3.1	Eleven kan anvende viden om rehabilitering i hverdagslivet til at indgå i et involverende samarbejde med borgeren/patienten og dennes netværk, herunder identificere og understøtte sammenhæng i borgerens/patientens hverdagsliv.	Du har viden om rehabilitering Du har viden om netværk Du har forståelse for betydningen af sammenhæng i hverdagslivet
6	Eleven kan anvende viden om funktionsevne og funktionsevnescreening til at udvælge, tilrettelægge og gennemføre aktiviteter, der understøtter borgerens/patientens mestring og livskvalitet.	Du har forståelse for betydningen af at understøtte borgerens mestringsevne
6.1	Eleven kan anvende viden om funktionsevne og funktionsevnescreening til at udvælge, tilrettelægge, gennemføre og vurdere aktiviteter, der understøtter borgerens/patientens mestring og livskvalitet.	Du har forståelse for betydningen af at understøtte borgerens mestringsevne
1	Eleven kan anvende viden om lovgivning, instrukser, vejledninger og lokale procedurer til at forklare social- og sundhedsassistentens ansvar og kompetenceområde til selvstændigt at kunne varetage medicinhåndtering i gældende praksis, herunder delegering, videredelegering, ledelsens ansvar og akkreditering.	Ansvar og kompetence Medicinhåndtering Videredelegering Akkreditering
2	Eleven kan anvende viden om kvalitetssikring og utilsigtede hændelser (UTH) til selvstændigt og i det tværfaglige samarbejde at kunne fremme patientsikkerheden og forebygge fejl ved medicin-håndtering i praksis, herunder dokumentere, indrapportere samt følge op på embedslægetilsyn.	Kvalitetssikring Dokumentation Medicinhåndtering Patientsikkerhed
3	Eleven kan anvende viden om anatomi og fysiologi til at forklare lægemidlers farmakokinetik, herunder absorption, distribution og elimination og farmakodynamik.	Farmakokinetik Farmakodynamik
4	Eleven kan anvende beregninger af medicin for at fremme patientsikkerheden og forebygge fejl ved medicinhåndtering.	Lægemiddelberegning Lægemidlers halveringstid
5	Eleven kan anvende viden om almen og speciel farmakologi, herunder psykofarmaka til at observere virkninger og bivirkninger samt forklare kontraindikationer, interaktioner og dispenseringsformer inden for de mest almindelige hovedgrupper, herunder hvilken betydning det har for observationen af borgere og patienter.	Almen- og speciel farmakologi Hovedgrupper Virkning Bivirkning Kontraindikationer Interaktioner Dispenseringsformer Observationer
6	Eleven kan anvende viden om sundhedspædagogiske metoder, redskaber og praksisformer, herunder vejledning, motivation og selvadministration i samarbejdet med borgere, patienter og pårørende i primær og sekundær sektor, herunder samarbejde med almen praksis til at øge kvaliteten og patientsikkerheden ved medicinhåndtering.	Pædagogiske metoder Vejledning Motivation Compliance Selvadministration
7	Eleven kan anvende viden om hygiejne og risikofaktorer ved medicinhåndtering herunder arbejdsmiljøudvalgets opgave og arbejdsmiljøcertificering til at forebygge arbejdsskader i praksis.	Hygiejniske principper Medicinsk håndtering

Skoleperiode 3 – grundfag for EUD- og EUV-elever

Farve kode	Naturfag C	
Mål	Følgende fagmål i temaet	Læringselementer
1	Eleven selvstændigt kan vælge og anvende naturfaglige begreber og modeller på udvalgte natur- og erhvervsfaglige problemstillinger	Blodets bestanddele Blodets udveksling/ødemer Blodtyper PH-begrebet Syre-/base regulering i blodet Lysbølger Øjet Nedsættelse af synssansen Lydbølger Øret Nedsættelse af høresansen
2	Eleven selvstændigt kan vælge og anvende matematik til at forklare naturvidenskabelige fænomener og problemstillinger,	
3	Eleven kan forklare og vurdere samspillet mellem teori og eksperimentelt arbejde og opnå en selvstændig og undersøgende handlemåde i forbindelse hermed	
4	Eleven selvstændigt kan planlægge, gennemføre og vurdere eksperimentelt arbejde med anvendelse af laboratorieudstyr eller andet relevant udstyr,	
5	Eleven kan begrunde og demonstrere sikkerhedsmæssigt korrekt arbejde med udstyr og kemikalier herunder vurdere sikkerhed og risikomomenter,	
6	Eleven kan reflektere og diskutere naturfaglige og erhvervsfaglige problemstillinger, som de kommer til udtryk i medierne, herunder vurdere de naturfaglige elementer i fremstilling og argumentation,	
7	Eleven selvstændigt kan udvælge, anvende og vurdere relevante it-værktøjer til f.eks. simulering, informationssøgning og -behandling, databehandling og præsentation,	
8	Eleven med sikkerhed kan udvælge, dokumentere og formidle det naturfaglige arbejde gennem bearbejdning af data og	
9	Eleven kan perspektivere resultater i forhold til erhvervsfaglige og/eller samfundsmæssige problemstillinger.	

Skoleperiode 3 – avanceret og ekspert, for EUD- og EUV-elever (under revision)

Farve kode	Mødet med borgeren og patienten	Det sammenhængende borger- og patientforløb	Kvalitet og udvikling	Somatisk sygdomslære og sygepleje	Sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering
Mål	Er du på avanceret og ekspert niveau indgår følgende fagmål				Læringselementer
5	Eleven kan anvende viden om sundhedspædagogisk teori og metode til at tilrettelægge aktiviteter, der understøtter borgerens/patientens ressourcer samt fremmer rehabiliteringsprocesser og borgerens sundhed.				Du har kendskab til sundhedsopfattelser og de nationale forebyggelsespakker
8	Eleven kan anvende viden om sundhedspædagogisk teori og metode til i et tværfagligt samarbejde at planlægge og gennemføre information, instruktion og vejledning af borgere/patienter og pårørende.				Du har kendskab til eksempel på didaktisk grundlag og dennes betydning for læringsudbytte
1	Eleven kan anvende viden om Serviceloven, Sundhedsloven og Psykiatriloven til i det tværsektorielle og tværprofessionelle samarbejde at arbejde under hensyn til patientsikkerhed.				Du kan slå op i Serviceloven og Sundhedsloven samt have kendskab til elementer i lovenes indhold og forstå formålet. Du ved, hvad tavshedspligt indebærer. Du har kendskab til reglerne om magt og selvbestemmelse
1.1	Eleven kan <i>finde</i> og anvende viden om Serviceloven, Sundhedsloven og Psykiatriloven til i det tværsektorielle og tværprofessionelle samarbejde at arbejde under hensyn til patientsikkerhed.				Du kan slå op i Serviceloven og Sundhedsloven samt have kendskab til elementer i lovenes indhold og forstå formålet. Du ved, hvad tavshedspligt indebærer. Du har kendskab til reglerne om magt og selvbestemmelse
2	Eleven kan anvende viden om Autorisationsloven og Vejledning om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp til at kunne reflektere over og varetage social- og sundhedsassistentens opgaver, herunder delegerede opgaver, i det tværprofessionelle samarbejde omkring det sammenhængende borger-/patientforløb.				Du har kendskab til Autorisationsloven
2.1	Eleven kan anvende viden om Autorisationsloven og Vejledning om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp til at kunne <i>identificere</i> og varetage social- og sundhedsassistentens opgaver, herunder delegerede opgaver, i det tværprofessionelle samarbejde omkring det sammenhængende borger-/patientforløb.				Du har kendskab til Autorisationsloven
7	Eleven kan anvende viden om social- og sundhedsassistentens kompetenceområde og arbejdspladsens organisering til at koordinere egne og andres arbejdsopgaver i det sammenhængende borger-/patientforløb, herunder teamledelse og koordinatorfunktion.				Du ved, du skal sige fra, hvis du ikke er oplært i en opgave

7.1	Eleven kan anvende viden om social- og sundhedsassistentens kompetenceområde og arbejdspladsens organisering til at begrunde og koordinere egne og andres arbejdsopgaver i det sammenhængende borger-/patientforløb, herunder teamledelse og koordinatorfunktion.	Du ved, du skal sige fra, hvis du ikke er oplært i en opgave
3	Eleven kan anvende viden om nationale kliniske retningslinjer og lokale instrukser til med udgangspunkt i borgers/patientens og pårørendes behov og mål for sygeplejen at medvirke til at sikre kvalitet i de sundhedsfaglige ydelser.	
6	Eleven kan anvende viden om evalueringsmetoder til at inddrage borgeren/patienten og pårørende i gennemførelse og implementering af initiativer og dermed medvirke til øget oplevet og sundhedsfaglig kvalitet.	Du forstår evalueringsmetoder og kan inddrage patienten og pårørende i at iværksætte initiativer, der kan øge kvaliteten
8	Eleven kan anvende viden om velfærdsteknologi og innovative processer til at medvirke til implementering af nye teknologiske løsninger og arbejdsgange i den sundhedsfaglige praksis, herunder medvirke i anvendelse af telemedicin.	Du har forståelse for betydningen af implementeringsprocessen i forhold til velfærdsteknologi
6	Eleven kan anvende viden om somatisk sygdomslære, herunder multisygdomme og akutte sygdomme til at kunne indgå i komplekse sygepleje- og behandlingsforløb i det tværprofessionelle samarbejde.	Sygepleje i forhold til borgernes sygdomme Borgernes ressourcer og belastninger Sygeplejeprocessen: dataindsamling – mål – handlinger – evaluering Egenrefleksion
6.1	Eleven kan anvende viden om somatisk sygdomslære, herunder multisygdomme og akutte sygdomme til at kunne begrunde og indgå i komplekse sygepleje- og behandlingsforløb i det tværprofessionelle samarbejde.	Sygepleje i forhold til borgernes sygdomme Borgernes ressourcer og belastninger Sygeplejeprocessen: dataindsamling – mål – handlinger – evaluering Egenrefleksion Sygdomslære Tværfaglighed Monofaglighed
7	Eleven kan anvende viden om palliativ indsats og terminale forløb til at kunne varetage sygepleje og professionel omsorg for borgeren/patienten og pårørende i sorg- og kriseforløb.	Sorg og kriseteorier Palliation Sygeplejehandlinger Sygeplejeprocessen
7.1	Eleven kan anvende viden om palliativ indsats og terminale forløb til at kunne begrunde og varetage sygepleje og professionel omsorg for borgeren/patienten og pårørende i sorg- og kriseforløb.	Sorg og kriseteorier Palliation Sygeplejehandlinger

		Sygeplejeprocessen
10	Eleven kan anvende viden om præ-, per- og postoperativ fase til at forberede patienten til operation og kunne observere og pleje patienten i den postoperative fase.	Præ, per og post operativ fase Observationer
10.1	Eleven kan anvende viden om præ-, per- og postoperativ fase til at forberede patienten til operation og kunne observere, vurdere og pleje patienten i den postoperative fase.	Præ, per og post operativ fase Observationer
11	Eleven kan anvende viden om velfærdsteknologi i sygeplejen til at medvirke ved implementering af nye teknologiske løsninger i forhold til borgeren/patienten og pårørende, herunder telemedicinske løsninger.	Telemedicin Øvelser i praktisk sygepleje Kommunikationsteorier
11.1	Eleven kan finde og anvende viden om velfærdsteknologi i sygeplejen til at medvirke ved implementering af nye teknologiske løsninger i forhold til borgeren/patienten og pårørende, herunder telemedicinske løsninger.	Telemedicin Øvelser i praktisk sygepleje Kommunikationsteorier
2	Eleven kan anvende viden om sundhedspædagogik og livsstilsfaktorer til i et involverende samarbejde med borgeren/patienten og pårørende at arbejde motiverende i forhold til borgerens/patientens formulering af forventninger og mål for hverdagslivet.	Du har viden om sundhedsbe- greber Du har viden om motivationsteori
2.1	Eleven kan finde og anvende viden om sundhedspædagogik og livsstilsfaktorerne til i et involverende samarbejde med borgeren/patienten og pårørende at arbejde motiverende i forhold til borgerens/patientens formulering af forventninger og mål for hverdagslivet.	Du har viden om sundhedsbe- greber Du har viden om motivationsteori
4	Eleven kan anvende viden om kliniske vurderinger og screeningsværktøjer til at foretage relevante faglige vurderinger i den tværfaglige forebyggende indsats i forhold til den enkelte borgers/patientens sundhedstilstand.	Du har kendskab til screenings værktøjer Du har viden om forebyggelse Du kan vurdere borgerens sund- hedstilstand
4.1	Eleven kan anvende viden om kliniske vurderinger og screeningsværktøjer til at begrunde og foretage relevante faglige vurderinger i den tværfaglige forebyggende indsats i forhold til den enkelte borgers/patientens sundhedstilstand.	Du har kendskab til screenings værktøjer Du har viden om forebyggelse Du kan vurdere borgerens sund- hedstilstand
5	Eleven kan anvende viden om profylaksebegrebets betydning for sundhedstilstand og livskvalitet til at samarbejde med borgeren/patienten om behovet for fysisk aktivitet og hensigtsmæssig ernæring.	Du har viden om profylakses be- tydning for sundheden Du kan samarbejde med patienten omkring fysisk aktivitet og sufficient ernærings betydning for sundheden
5.1	Eleven kan anvende viden om profylaksebegrebets betydning for sundhedstilstand og livskvalitet til at begrunde og samarbejde med borgeren/patienten om behovet for fysisk aktivitet og hensigtsmæssig ernæring.	Du har viden om profylakses be- tydning for sundheden Du kan samarbejde med patienten omkring fysisk aktivitet og

		sufficient ernærings betydning for sundheden
7	Eleven kan anvende viden om trænings- og handleplaner til at indgå i et tværfagligt samarbejde, der understøtter den samlede rehabiliteringsproces af borgeren/patienten.	Du har viden om trænings- og handleplaner og deres betydning for en sammenhængende rehabiliteringsproces
7.1	Eleven kan finde og anvende viden om trænings- og handleplaner til at indgå i et tværfagligt samarbejde, der understøtter den samlede rehabiliteringsproces af borgeren/patienten.	Du har viden om trænings- og handleplaner og deres betydning for en sammenhængende rehabiliteringsproces
10	Eleven kan anvende viden om funktionsevne, forflytning, lejrning, mobilisering samt hjælpemidler og velfærdsteknologi til at tilrettelægge pleje- og omsorgsopgaver med fokus på borgerens/patientens mestringsevne.	Du har kendskab til forflytnings-teknik og hjælpemidler i forhold til at understøtte borgerens mestringsevne
10.1	Eleven kan anvende viden om funktionsevne, forflytning, lejrning, mobilisering samt hjælpemidler og velfærdsteknologi til at begrunde, vurdere og tilrettelægge pleje- og omsorgsopgaver med fokus på borgerens/patientens mestringsevne.	Du har kendskab til forflytnings-teknik og hjælpemidler i forhold til at understøtte borgerens mestringsevne